

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 83. Innocentius XI. Papa Franciæ Regem a proposito avertere intentus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

Sæc. XVII.
A. C. 1678.

§. LXXXIII.

Innocentius XI. Papa Franciæ Regem a proposito avertere intentus.

Cum Innocentius XI. Pontifex Maximus non modo ex iteratis Apamensis, & Alectensis literis, sed etiam plurium Narbonæ Præsulum querelis Ecclesiarum libertates labefactari perciperet, ab eis interpellatus, Ludovicum XIV. Franciæ Regem paternis monitis, validisque rationibus a nova servitute Ecclesiis imponenda absterre moliebatur, die duodecima Martii datis ad eundem hisce literis: „Jam pridem inaudivimus, non deesse Majestatis tuæ consiliarios & Administratores, qui tibi persuadere niterentur, ut usum illum antiquum custodiæ, fructuum vacantium Ecclesiærum, quod Regaliam vocant, ad eas quoque Regni tui Ecclesiæ extenderes, quas illi juri obnoxias nunquam fuisse, vel ex ipsis fisci Regii tabulariis liquido constat. Sed nos memoria repetentes omnem de hac controversiam communis olim Ecclesiæ Catholicæ contensu, & benigna Sedis Apostolicæ indulgentia provide, sapienterque compositam fuisse in gen.

Hist. Eccles. Tom. LXIV.

S. ne-

Sæc. XVII. „nerali Concilio Lugdunensi, minime
 A. C. 1678. „ad credendum adduci poteramus,
 „Majestatem tuam consiliis hujusmodi
 „aures præbituram aliquando esse,
 „multo minus admoturam operi mo-
 „num, invita Synodo tantæ apud uni-
 „versam Ecclesiam Authoritatis, & re-
 „clamantibus Constitutionibus & exem-
 „plis Regum majorum tuorum, quæ
 „constitutionem in eadem Synodo ad-
 „preces Regias, Regiis legatis præse-
 „tibus, in ipsa Gallia, & tota gallico
 „gente efflagitante, sanctam per in-
 „tegrum quatuor ferme sæculorum spe-
 „tium certatim probarunt, observarunt
 „que, & præcipuo in honore semper
 „habuerunt; nec vero simile videbatur
 „Majestatem tuam, postquam tantum
 „sibi apud Deum meriti & apud homi-
 „nes gloriæ maximis pro religione Ca-
 „tholica rebus gestis comparavit, ut
 „nullius majorum tuorum Regum cha-
 „rissimorum memoriæ possis invidere,
 „velle rem aggredi, quæ nulla vel ur-
 „gente necessitate, vel æquitate sua-
 „dente magnum esset quamplurimis
 „Galliæ Episcopis, eorumque Clero in-
 „commodum, & justum dolorem allae-
 „tura, non sine gravi catholicorum
 „omnium sensu, qui in Francorum an-
 „talibus, & in sacrorum Canonum sta-
 „tutis animadvertunt, quantum id
 „v

„veteri consuetudini & Ecclesiasticæ Sæc. XVII.
„libertatis ac Disciplinæ rationibus ad- A. C. 1678.
„versetur. Unde plerique tam vete-
„res, tum recentes Galliæ scriptores,
„quantumvis Majestati tuæ & imperio
„subeßsent, & Authoritati magnitudini-
„que impensius studerent, in eos, qui
„præfatam Regaliæ extensionem su-
„dere ausi fuerunt, tanquam in malæ
„perditæque caußæ patronos, & favo-
„rem Aulæ captantes libera indigna-
„tione inœsti, stylum subinde strinxe-
„runt; nullus vero Galliæ Regum vel
„tentare id voluit, vel tentatum exe-
„qui præsumpsit, memor a Sapiente præ-
„clare præcipi: ne transfiliamus termi-
„nos, quos posuerunt Patres Noſtri.
„Illud præterea nos hujus periculi metu
„curaque liberabat, quod, cum Maje-
„ſtas tua multis abhinc annis hujus
„sanctæ Sedis liberalitate aucta, orna-
„taque sit pœne supra votum indultis
„amplissimis, præter ea, quibus etiam
„Reges Majores tui ejusdem Sedis be-
„nignitate gaudebant, nominandi ad
„beneficia Ecclesiastica; putavissimus
„ipsam sanctissimi, sapientissimique o-
„lim Galliæ Regis exemplo cogitare
„potius de fe tam gravi, periculosa-
„que sarcina exoneranda, quam novis
„ineundis rationibus Regiæ in sacros
„reditus Authoritatis amplificandæ, sed

S 2

, ubi

Sæc. XVII., ubi allatæ ad nos fuere B. M. Alectio
 A. C. 1678., sis Episcopi literæ, in quibus post de-
 ,bitas religiosi in hanc sanctam Seden
 „obsequii & filialis observantiae signi-
 „cationes suas ad nos querelas, quæ
 „prope jam moriens postea renovavit
 „ob Regaliæ usum in diæcesin suam
 „quæ ab eo libera semper fuit, nuper
 „invectum deferebat, unaque appelle
 „tionem a sententia metropolitani Na-
 „bonensis; deinde etiam edocti sumus
 „idem Apamensi Ecclesiæ pariter
 „beræ contigisse, ac tandem Galliæ
 „Regni Ecclesiæ hujusmodi oneri
 „bentur assuescere: mirati vehementer
 „sumus constitutionum Apostolicarum
 „& Generalium Conciliorum Decretis
 „ac tam certa compertaque apud om-
 „nes veritate & justitia potiores fuisse
 „illorum conatus, qui terrena potius
 „& caduca quam cælestia & æternæ
 „respicientes, dum Majestatis tuæ græ-
 „tiam, potentiam amplificando, auchi-
 „pantur, molestissimos tibi, & valde
 „periculosos Conscientiæ terrores, quod
 „Deus avertat, in id tempus præp-
 „rant, cum districto Dei judicio mori-
 „tales omnes, quocunque tandem po-
 „tentia, & dignitatis loco sint, dilig-
 „genter reddere debent omnis ante-
 „actæ vitæ rationem. Nos itaque pro-
 „nostra non minus erga æternam, qua-

„magnæ nobis curæ & est, & esse de- Sæc. XVII.
 „bet, Majestatis tuæ salutem, quam A.C. 1678.
 „erga inclitum Clerum & Religiosissi-
 „mos Galliæ Præsules imo erga univer-
 „sam Ecclesiam, cuius in hoc negotio
 „proculdubio cauſa agitur, paterna
 „charitate ferio admonendum te, &
 „vehementer hortandum, obsecran-
 „dumque judicavimus, ut a tam in-
 „justis ac pernicioſis consiliis animum
 „abducas; præfatis Aleſtensi, & Apa-
 „miensi, cæterisque Regni tui Eccle-
 „ſiis, quæ usui Regaliæ obnoxiæ non
 „fuere, suas libertates, atque immu-
 „nitates tutas relinquas, ne eas de cæ-
 „tero ullo modo labefactari finas, sed
 „quidquid in contrarium hactenus
 „actum tentatumque est, reparari at-
 „que in pristinum statum restitui cures;
 „neve cælestis Beneficentia fontem,
 „quem subditæ tibi gentes, pietatis in-
 „primis, justitiæque suæ merito sicuti
 „credere nos juvat, expertæ hucusque
 „sunt, secus nunc agendo, & Dei, per
 „quem regnas, Ecclesiam graviter læ-
 „dendo obſtruas, qui ſcias hujus quo-
 „que vitæ bona, & Regnorum felici-
 „tatem & incrementa a Divina boni-
 „tate unice dari exſpectandaque eſſe,
 „ſicuti innumera omnium gentium ac
 „temporum exempla teſtantur.,,

Sæc. XVII.

A C 1678.

„Nos sane hos animi nostri seniores
 „in silu tacitos continere non patitur
 „vel nostri pastoralis Officii ratio, cui
 „sollicitudo incumbit omnium Ecclesiarum,
 „rum, vel justitiae debitum, quo omnibus ad hanc Sedem ex veteri iusto
 „que more, quem a nulla humana potestate impediti fas est, recurrentibus
 „jus reddere, consilium, opem, &
 „paternum patrocinium præstare, ve
 „denique necessitas occurrenti scandalo, quo Christiani late populi al-
 „tantæ rei exitum conversi afficeretur, si a laicali potestate Ecclesie,
 „earumque Antistites, & Ministri suis
 „libertatibus, atque immunitatibus,
 „earumque usu, & antiqua concessione
 „contra generalium conciliorum De-
 „creta, & veterem inconcussamque
 „observantiam, spoliarentur, non alio
 „prætextu, quam novæ & inaudite
 „opinionis nullo jure nixæ, cui non
 „nulli postea accesserunt, non quod
 „aliquid novi afferrent, quod rei veri-
 „tatem tam apertam posset in dubium
 „revocare, sed ut rem suam agerent,
 „nihil solliciti, si publica perderent,
 „speramus Majestatem tuam causæ ju-
 „stitia & æquitate cognita, quæ patet
 „ipfa per se, paternæ cohortationi, ac
 „precibus nostris pro spectata animi tu-
 „pietate & sapientia, perpetuaque in
 „hanc

„hanc sedem observantia auscultatu- Sæc. XVII.
„ram, nosque cura non minus molesta A. C. 1678.
„quam necessaria inter tot alias, qui-
„bus circumdamur, liberaturam. Sane
„si aliter suadentium Consilia Majestas
„tua paulo attentius expenderit, facile
„intelliget, homines gratiæ & fortunæ
„inhiantes, obtentu Regiæ potestatis
„suam firmare velle, neque tam esse
„amplitudinis tuæ cupidos quam lau-
„dis inimicos, & qui ad omnem po-
„steritatis memoriam illustribus factis
„Christianæ Reipublicæ salutem tueri,
„& religionem amplificare tantopere
„studuisti in alienis terris, nunc a te
„ipso quodammodo alienus, Ecclesiæ
„libertatem, Authoritatemque in tuis
„imminutam velis; quasi vero facile
„tibi persuaderi posse confidant, æquum
„esse, vel fieri posse, ut nobilitetur &
„crescat ex Ecclesiæ ruinis imperium,
„quod religiosissimi fortissimique Reges
„Majores tui mirifico in eandem Ec-
„clesiam studio, & pari in Apostolicam
„sedem pietati tibi eorum Vestigiis stre-
„nue insistendi amplissimum relique-
„runt. Tu Reges eos, fili charissime,
„vel etiam teipsum imitare, & eorum
„tuaque præclare facta in mentem re-
„voca. Nos quidem oblivisci non pos-
„sumus prædecessores nostros Roma-
„nos Pontifices, qui similibus de caus-

Sæc. XVII. „sis graves ac diuturnas pati ærumnas,
A. C. 1678. „& immanes contentionum; ac peri-

„colorum procellas, in eo confisi, qui
„mari ventisque imperat, invicto ani-
„mo subire non dubitarunt. Hæc ad
„Majestatem tuam inviti scribimus, qui
„in materia lætioris argumenti verian
„magnopere cuperemus, sed postquam
„Apostolicæ servitutis onus subeundo
„divinæ voluntati paruimus, liberum
„Nobis jam non est, exequi nostram,
„quæ tuæ obsecundare, quacunque in
„re vellet, sicut in pluribus, quas no-
„bis ratio temporum & publicæ pacis
„studium hactenus indulgere permisit,
„cognoscere potuisti, significavimus
„hæc ipsa Oratori Majestatis tuæ no-
„bili Viro Duci de Estre, ut tibi pluri-
„bus referret, itidemque Venerabili
„fratri Archiepiscopo Adrianopolis nun-
„tio apud te nostro, quem ut de tota
„re differentem diligenter ac benigne
„pro more tuo audire velis vehemen-
„ter a te petimus, ac Majestati tuæ
„apostolicam benedictionem amantil-
„sime impartimur...“

Ad hasce Pontificis literas Ludo-
vicus Rex respondit, Regaliæ jus in
Ecclesiæ Galliæ universas sibi tan-
quam Regiæ coronæ insitum atque in-
natum competere, ac Majores suos jus
illud exercuisse, dum viverent, & ad
ipsum

ipsum morientes hæreditario ordine **Sæc. XVII.**
transmisisse; cum autem Pontifex ut- **A. C. 1678.**
rumque a vero tam alienum, ut ni-
hil magis, esse censeret, hæc die vi-
gesima prima Septembris ad Regem
perscripsit: „Nemo sanæ mentis &
„doctrinæ ausit in dubium revocare,
„nullum sæculari potestati in res sacras
„jus esse, nisi quatenus Ecclesiæ indul-
„sit Authoritas. Nunc autem non so-
„lum Galliæ Regibus non indulxit, ut
„Regaliam prædictam extenderent ad
„Ecclesiæ illi oneri non assuetas, sed
„etiam id fieri aperte vetuit in gene-
„rali Concilio Lugdunensi, quod Gallia
„in primis veneratur, & sanctum habet.
„Reges prædecessores tuos quotquot
„fuere, ejusdem Concilii dispositionem
„religiose semper & per quadringento-
„rum ferme annorum spatium custodi-
„visse, & si quis eorum de illa confrin-
„genda cogitarit, re melius pensata
„ab incepto destitisse audimus, id in con-
„fesso esse apud omnes scriptores præ-
„sertim Gallos, & Regia ipsa Tabularia
„ad oculum demonstrant. Quamobrem
„pati non possumus, nec debemus
„Majestati tuæ obtrudi errorem tam
„manifestum, tam Conscientiæ tuæ, tam
„Galliæ Regno, tam Ecclesiæ universæ
„perniciosum; semel enim admisso Ma-
„jestati tuæ licere adversus generalis

S 5

Con-

Sæc. XVII. „Concilii decreta, adversus Regum
 A.C. 1678. „Majorum tuorum exempla, adverius
 „ipsam rerum sacrarum naturam, &
 „primogeniam Ecclesiarum libertatem
 „jus Regaliæ in eas quoque Ecclesias
 „quæ hujusmodi oneri obnoxiae nu-
 „quam fuere, idque palam dissentiente
 „& reclamante, & ineluctabilem cæ-
 „lestis iræ animadversionem multis cum
 „lachrimis denuntiante Romano Po-
 „tifice, ad quem, sicuti vetus consue-
 „tudo poscebat, nonnulli Galliæ Epi-
 „scopi a Metropolitanorum sententia
 „appellarunt, nemo non videt, que
 „inde Ecclesiæ Catholicæ deformatio-
 „ac ruina, quæ sacrarum ac profana-
 „rum rerum confusio, sublato quodam-
 „modo inter spiritualem & sæcularem
 „potestatem pariete medio, sit conse-
 „cutura, non in Gallia solum, sed in
 „omnibus aliis Christiani orbis provin-
 „ciis manante in dies latius exempli
 „Authoritate. Accedet ad hæc, nif-
 „error tam absurdus, ac tam certus
 „corrigatur, gravis jactura ac pericu-
 „lum animarum in isto Regno: illi e-
 „nim, quos Majestas tua vacantum
 „Ecclesiarum fructibus augebit, inqui-
 „bus Ecclesiis jus illud locum non ha-
 „bere, cum progressu temporis vel mo-
 „nitu sacerdotum, quibus arcana Con-
 „scientiæ suæ detegunt, vel etiam ipso

Regum
dverius
am, &
ertaten
eclesias,
e num
entient
em ca
tis cum
o Pon
confuse
æ Epi
ntentus
, que
ormatis
rofana
uodam
cularem
confe
sed in
provin
exempli
c, nif
certus
pericu
illi e
antum
inqui
on ha
vel mo
a Con
am ip
„per
„per se, ut in re clara & aperta vide- Sæc. XVII.
„rint, in quos se laqueos induerint, & A. C. 1678.
„in quod animam suam perditionis æ-
„ternæ discrimen adduxerint, tot cen-
„suris adeoque tot sacrilegiis obstricti,
„tot illicite perceptis bonis Ecclesiæ,
„quæ restituere cogentur, incredibile
„dictu est, qua animi perturbatione,
„quibus Conscientiæ terroribus agen-
„tur, Regiam beneficentiam tuam ma-
„gni infortunii loco habituri. Quo-
„rum profecto malorum, & discrimi-
„num culpam, nisi provide arceantur,
„Majestas tua haud dubie in districto
„Dei judicio sustinebit. Vehementer
„itaque Majestatem tuam rogamus, ut
„pro eximia animi tui æquitate & Sa-
„pientia rem serio perpendas, acsi in-
„numeris amplissimi Regni tui negotiis
„impediris, quo minus eam per te
„cognoscas, viros aliquos non tam Do-
„ctrina, quæ non adeo magna requi-
„ritur ad hujus cauſæ cognitionem,
„quam pietate fideque præstantes con-
„ſulas, vel si placet, evolvas acta ipsa
„Cleri Gallicari nuper impressa, quæ
„tibi rei veritatem luculenter aperient,
„Qua cognita minime dubitamus, quin
„Majestas tua illico declaret, nihil
„tibi majori curæ esse, quam redi Deo,
„quæ Dei sunt, a quo tantas opes,
„tam splendidum amplumque Regnum,
„&

Sæc. XVII. „& omni Regno potiora tot præclar.
 A. C. 1678. „animi, corporisque bona accepisti.
 „Longius fortasse quam patitur, vel
 „evidens cauſa iustitiae vel egregia
 „virtus tua, in hoc argumento immo-
 „ramur. Verum non ut te confunda-
 „mus, hæc scribimus, sed tanquam fi-
 „lium charifſimum admonemus, an-
 „mo reputantes, nihil prodeſſe homini,
 „ſi universum mundum lucretur, an-
 „mæ vero ſuæ detrimentum patiatur.
 „Speramus charifſime Fili, opus non
 „fore, ut novis eximiam religionem
 „æquitatemque tuam precibus in hoc
 „negotio interpellamus; ea cæteroqui
 „eft rei magnitudo, & gravitas, in qua
 „non Gallicanæ ſolum, ſed totius Ec-
 „clesiæ dignitas, ſalusque vertitur, ut
 „pro Apostolici officii nostri munere
 „extrema omnia pati potius quam
 „cauſam iſtam negligenter agere de-
 „beamus. Reliqua ſuper hoc argumento
 „accipies a præfato nuncio Nostro,
 „ac tibi Apostolicam benedictionem
 „perpetuo cum felicitatis tuæ voto con-
 „junctam amantifime impartiur.„

§. LXXXIV.

*Epifola Apamensis Epifcopi ad In-
nocentium XI. Papam.*

Cum autem Regis Miniftri Regalæ
 extensionem omni ſeveritate ur-
 gentes,